

Indholdsfortegnelse

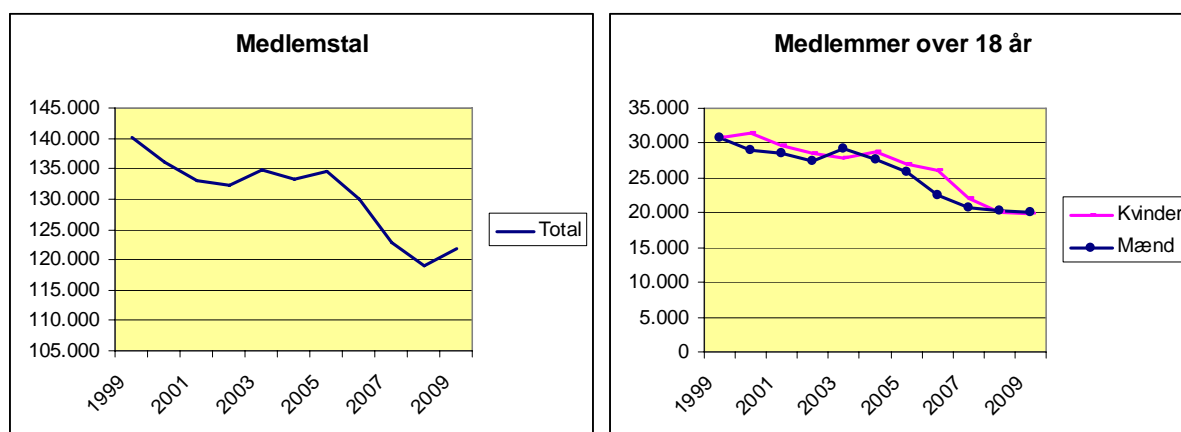
Indledning	2
Formålet med undersøgelsen	2
Metode	3
Fejlkilder	3
Respondenterne	3
Resultater	5
Træneren og træningen	5
Turneringen	7
Holdsporten - den sociale dimension.....	7
Grunden til man spiller håndbold - Top 3	8
De tidligere håndboldspillere	9
De ikke aktives vurdering af håndbold	10
Gennemsnitsalderen	10
Nye koncepter i fremtiden?	10
Konklusion og anbefalinger	11
Konkrete anbefalinger til forskellige interssenter	11
BILAG:	14

Indledning

På DHF's bestyrelsesmøde september 2008, blev det på opfordring af DHF's ungdomsudvalg og konsulentafdelingen besluttet at gennemføre en undersøgelse af det danske breddehåndboldtilbud. Undersøgelsen blev bl.a. igangsat på baggrund af en drastisk tilbagegang af voksne medlemmer over de seneste 10 år. Meget er sket i voksnes tilgang til idræt i samfundet, men vores tilbud er kun ændret ganske lidt. Er håndboldsporten under de nuværende organisationsformer stadig interessant for voksne 'motionister'?

Med denne undersøgelse vil vi forsøge at 'tage pulsen' på breddeudbuddet til U-18 og voksne.

Medlemstal pr. 31. december 2008

For første gang siden 2005 er der i 2008 medlemstilgang i DHF. Tilgangen er dog kun at finde hos medlemmer under 18 år. Hos de voksne ser vi fortsat tilbagegang i 2008 med ca. 900 spillere. Kigger vi på tallene yderligere 10 år tilbage, ser vi en tilbagegang for voksne håndboldspillere på 18.316 medlemmer.

Til at underbygge de faktiske medlemstal har man i JHF TU lavet en optælling af trukne hold i starten af november 2008. Fra Jyllandsserien til og med Serie 3 er der pr. 1. november 2008 trukket 91 hold i Jylland – facts som bestemt bør tages alvorligt.

Formålet med undersøgelsen

Med undersøgelsen ønsker vi at tage temperaturen på Breddehåndbolden på følgende områder

- turneringstilbud
- træningstilbud

Inden undersøgelsen gennemføres har vi følgende hypoteser i forhold til frafald:

- **Frafald sker på baggrund af manglende træningskvalitet (kvalitetsbevidste brugere)**
- **Frafald sker på baggrund af manglende fleksibilitet (Turnerings- og træningsstruktur)**
- **Overgangen fra U-18 til senior er problematisk**
- **Frafald sker pga. uopfyldte ambitioner i overgang fra U-18 til senior**
- **Frafald sker pga. manglende fokus på sociale relationer (nomadekultur – manglende rodfæste)**
- **Gennemsnitsalderen på holdene er høj (mange unge er stoppet)**

Metode

Breddehåndbold defineres i denne undersøgelse som:

- 3. division og lavereliggende rækker i seniorrækkerne
- Elite og lavereliggende rækker i U-18

Et spørgeskema sammensat på baggrund af ovenstående hypoteser blev besvaret af 1.226 breddehåndboldspillere. Fordelingen af besvarelserne fra aktive medlemmer kontra tidligere medlemmer var ca. 70/30.

Vigtigheden i at komme bredt ud og få mange svar ind, og dermed få mulighed for at basere rapporten på et stort antal respondenter, blev vægtet højt.

Det var ikke teknisk muligt at sende spørgeskemaet direkte ud til alle vores breddespillere, så derfor valgte vi at indsamle data via www.dhf.dk. Spørgeskemaet var tilgængeligt på hjemmesiden i 18 dage i slutningen af februar og starten af marts.

Fejlkilder

Vores metodevalg i forhold til videns indsamling kan have en række fejlkilder. Specielt besvarelserne fra gruppen 'ikke længere aktive spillere' er sandsynligvis ikke repræsentativ for gruppen. Grunden til dette skal findes i det forum, hvor undersøgelsen er markedsført, - altså indenfor håndboldsportens egne kommunikationskanaler. Hvis man ikke længere er aktiv spiller, og ikke besidder en funktion indenfor håndboldverdenen som træner, leder eller dommer, kan vi ikke regne med, at man er bekendt med undersøgelsen. Altså vil gruppen af 'ikke længere aktive spillere' primært bestå af respondenter, der fortsat er aktive i anden funktion indenfor sporten. Svarene ville måske have været anderledes, hvis de mennesker, som er helt ude af sporten, med sikkerhed var en del af de samlede besvarelser.

Vi vurderer dog, at den samlede besvarelse giver mulighed for at synliggøre nogle klare tendenser.

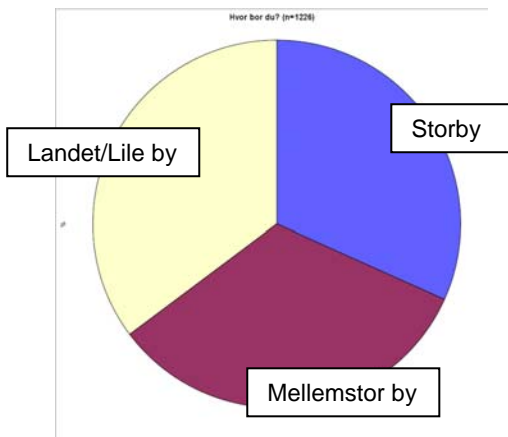
Ud af de 1226 respondenter anfører 21 at de aldrig har spillet håndbold. Disse besvarelser (2 %) betragtes også som en fejlkilde, da undersøgelsen har fokus på nuværende og tidligere aktive.

Respondenterne

I undersøgelsen bliver der spurgt ind til køn, alder, hvor man bor, civil status og håndbold status. Af de 1226 respondenter er 610 mænd og 616 kvinder, hvilket giver en fordeling på knap 50-50 %.

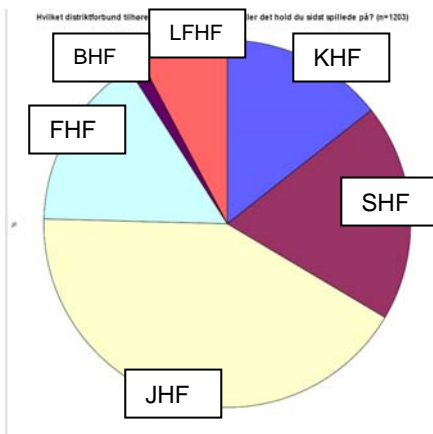
67 % (828) er aktive håndboldspillere, 31 % (377) er tidligere håndboldspillere, og 2 % (21) har aldrig spillet håndbold.

Blandt respondenterne er der både folk under uddannelse, færdiguddannede, folk med fuldtidsjob, fritidsjob og folk med og uden børn.

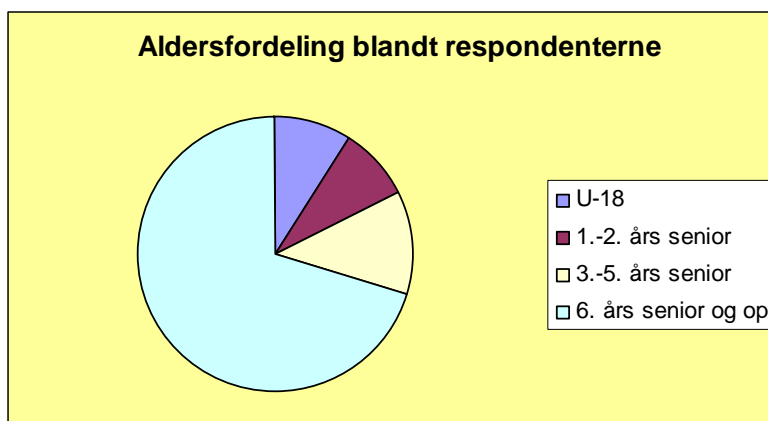
Fordelingen af respondenter der bor i en storby, en mellemstor by eller i en lille by/på landet er tæt på 1/3.

Respondenternes tilhørsforhold:

I analysedelen forholder vi os til fire aldersgrupperinger:

- U-18 spillere (årgang 90)
- 1.-2. års senior (årgang 89-88)
- 3.-5. års senior (årgang 87-86-85)
- 6. års senior og op (årgang 84+)

Resultater

I dette afsnit præsenteres respondenternes svar inden for tre overordnede områder:

- **træningen**
- **turneringen**
- **håndbold som holdsport**

Yderligere ser vi nærmere på, om parametre som geografi, køn og alder giver nuancer eller helt afvigende tendenser.

Træneren og træningen

Hvis man skal se på kvaliteten af træningen, er det oplagt at kigge på trænerens kvaliteter og kompetencer. I undersøgelsen bliver de adspurgte bedt om at vurdere deres træner på en række parametre:

- Om deres træner er teknisk dygtig og kompetent
- Om deres træner evner at forbedre og udfordre dem som spillere
- Om deres træner er pædagogisk og spændende
- Om deres træner laver god og varierende træning
- Om deres træner har styr på det praktiske
- Om deres træner er god til at igangsætte sociale aktiviteter på holdet

I det store billede er respondenterne enige i, at deres trænere lever op til de fleste af overstående parametre. Trænerne får gode anmeldelser, når det gælder det håndboldfaglige. De er gode til at lave varieret træning og har styr på det praktiske.

Respondenterne vurderer, at trænerne kunne være bedre, når der skal sættes sociale aktiviteter i gang på holdet, når det gælder om at udvikle og udfordre den enkelte spiller, og endelig savner man også en bedre pædagogisk tiltag til trænergerningen.

Den gode træning

Respondenterne (uanset alder og køn) vurderer en god træning til at indeholde følgende:

Høj score:	Lav score:
" Få sved på panden"	"Taktisk forberedelse mod næste modstander"
"Skal blive gået til den"	"Løbe og styrketræning før eller efter haltræning"
"Skud på mål"	

Træningstidspunkt

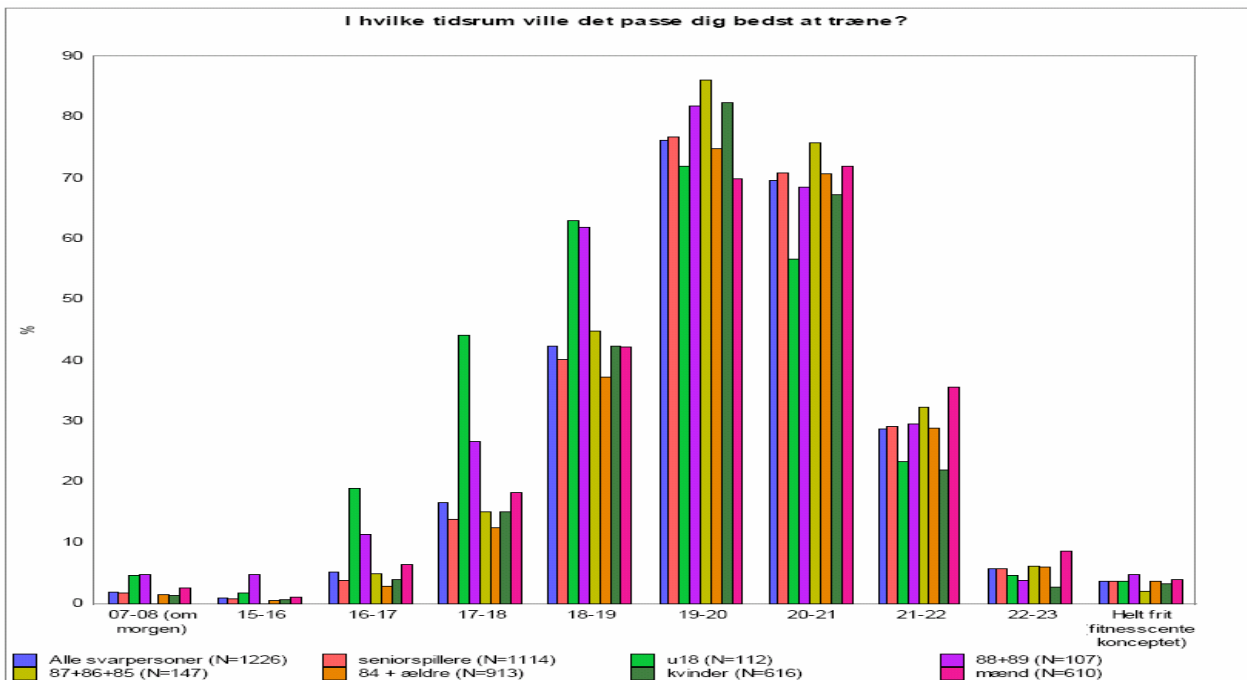
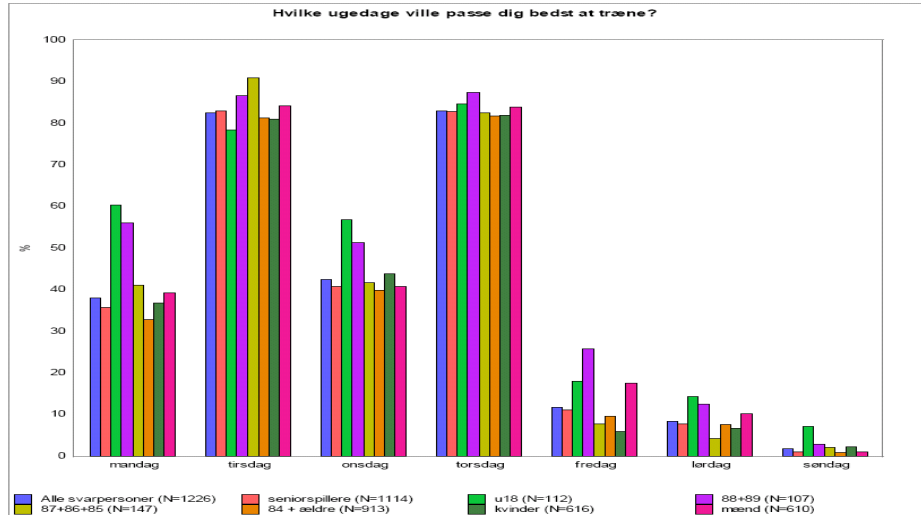
I spørgeskemaet blev der spurgt ind til hvilke dage og tidsrum, der passer respondenterne bedst. Af besvarelserne (som vist i de to nedenstående grafer) ses det, at tirsdag og torsdag fra kl. 19-21 passer respondenterne bedst.

Aldersparameter:

U-18 og 1.-2. års seniorerne er mere fleksible end de ældre aldersgrupper.

Køns-parameter:

Lille nuanceforskel mellem de to køn. Flere mænd end kvinder er villige til at træne senere, og ligeledes kan flere mænd end kvinder træne om fredagen.

Træningsmængde

Der er forskel i de forskellige aldersgrupperingers træningsmængde. U-18 spillernes træningsmængde er større end hos de ældre spillere. 44 % af de adspurgte U-18 træner to gange om ugen + kamp, og 38 % procent træner tre gange om ugen + kamp.

Turneringen

Respondenternes vurderer den løbende turnering hovedsagelig som værende tilfredsstillende.

Der er stor enighed om, hvilke faktorer, der er vigtige for afvikling af en kamp:

- At kampen er dommerbesat.
- At kampen spilles i weekenden og ikke på hverdage.
- At kampen spilles i geografisk nærhed.
- At man møder jævnbyrdige modstandere.
- At dommeren ikke har tilhørsforhold til de to hold.

Det er generelt vigtigt for alle, at kampen afvikles i nærheden – dog vigtigst for de ældste spillere og mindst for U-18 spillere.

Et andet parameter, som respondenterne er enige om, er, at en træner på bænken er med til at opkvalificere kampen.

Holdsporten - den sociale dimension

Samlet set er respondenterne tilfredse med det sociale liv på holdet og i klubben. I undersøgelsen bliver der spurgt om betydningen af forskellige aktiviteter i forhold til det sociale liv på holdet. Der spørges også til, om aktiviteterne sker på eget hold og hvis ikke, om de gerne måtte ske på eget hold.

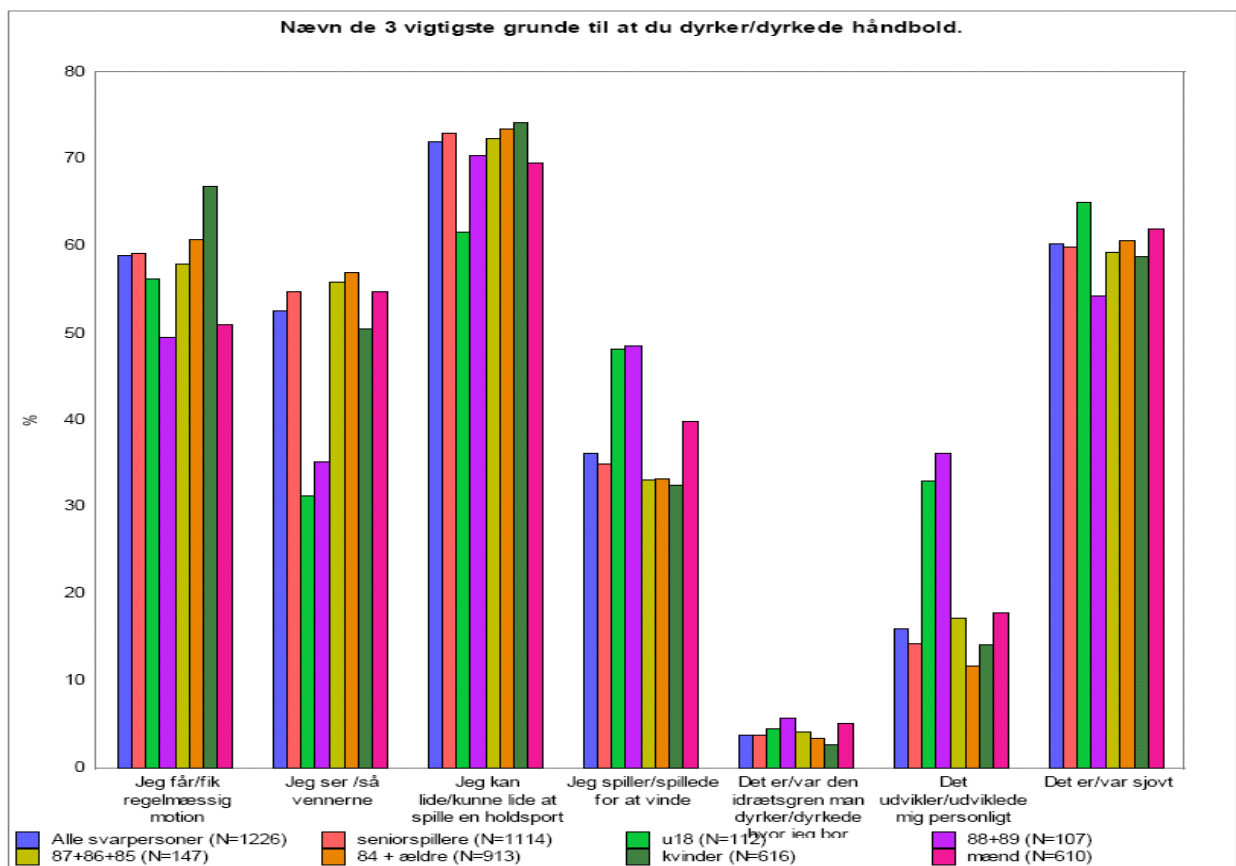
Af besvarelserne kan man udlede, at der bliver holdt en del klubfester og holdfester. Dette har en entydig stor betydning for det sociale liv. Desuden kan man se, at både stævnedeltagelse, '3. halvleg' og andre aktiviteter udenfor banen vægtes højt. Aktiviteter som "onkelordning" og fællesspisning ser over halvdelen af respondenterne positivt på, men det bruges ikke mange steder.

Grunden til at man spiller håndbold

Top 3

ALLE	Kvinder	Mænd	U-18
1. Holdsport	1. Holdsport	1. Holdsport	1. Det er sjovt
2. Det er sjovt	2. Motion	2. Det er sjovt	2. Holdsport
3. Motion	3. Det er sjovt	3. Vennerne	3. Motion
			*

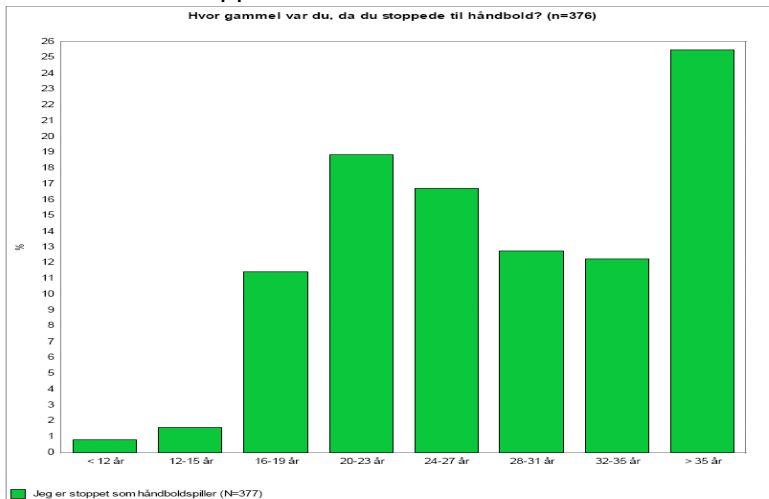
* Bemærk, at motivet for U-18 og 1.-2. års senior "at vinde" og "udvikler mig personligt" er relativt høj i sammenligning med de yderligere aldersgrupper, og at "at se vennerne" ligger relativt lavt i sammenligning med de øvrige aldersgrupper.

De tidligere håndboldspillere

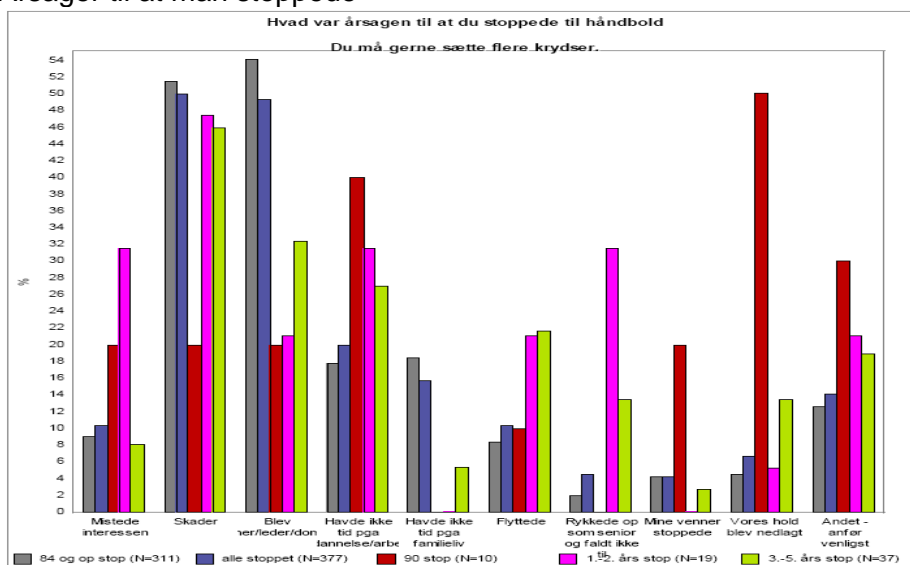
Blandt de 1226 respondenter er der 377, der er stoppet med at spille håndbold. 240 mænd og 137 kvinder, hvilket svarer til en fordeling på 64 % - 36 %.

Alder da man stoppede

32 % af de ikke-aktive stoppede, mens de var ungsenior (16 – 23 år) - altså i forbindelse med overgangen til senior og i de første år af seniorårene. 37 % er faldet fra efter overgangen til oldboys og oldgirls årgangene - altså efter mere end 14 år som seniorspiller.

Årsager til at man stoppede

Blå: alle
Grå: 6. års senior og op
Grøn: 3.-5. års senior
Lysrød: 1.-2. års senior
Rød: U-18

Mere end 50 % angiver skader som grunden til, at man stoppede. Besvarelsene giver alligevel en indikation om, at der måske mangler hjælp til genoptræning/fastholdelse, når man bliver skadet. Det er primært den ældste gruppe, der har angivet at blive træner/leder/dommer som årsag.

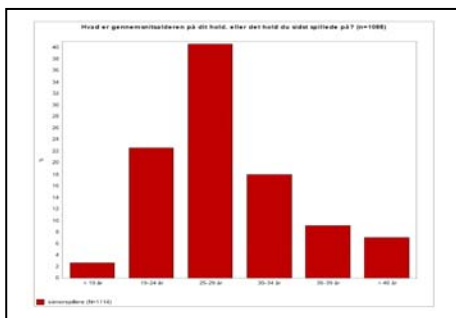
De ikke aktives vurdering af håndbold

Hvorfor spillede du håndbold?

1. Holdsport
2. Det var sjovt
3. Regelmæssig motion / Så vennerne

Denne top tre er ikke afvigende fra de aktive spillere. Også besvarelsene i forhold til det sociale liv på holdet er i tråd med de aktive. Deres vurdering af turneringen er heller ikke nævneværdig afvigende. Mht. træningskvaliteten og træningstiderne er en større andel utilfredse, men ikke voldsomt.

Gennemsnitsalderen på de adspurgtes respektive hold

Ca. 40 % - 25-29 år
 Ca. 23 % - 19-24 år
 Ca. 19 % - 30-34 år

Gennemsnitsalderen på holdet (U-18 spillerne er ikke medregnet)

Dette billede indikerer ikke, at vi har et snarligt pensionboom i vente blandt vores breddespillere.

Nye koncepter i fremtiden?

Fitness håndbold – en anden måde at organisere håndbolden - inspireret af fitnesskulturen. Det fleksible kommer i højsæde, og motionen bliver det primære.

Fleksibel stævneform – Enkeltstående stævner med afvikling på en enkelt dag og med fleksible tilmeldingsregler.

Familiehåndbold – Muligheden for at spille håndbold sammen med familien; enten fælles eller hver for sig men i fælles omgivelser. Tanken om fælles oplevelser bliver det primære.

I bilagene er afbilledet, hvordan de forskellige aldersgrupper vurderer ovennævnte tiltag ud fra mænd overfor kvinder og by overfor landbefolkningen.

Hvilke koncepter kunne have interesse, hvis de blev udbudt?

	Fitness håndbold	Fleksibel stævneform	Familiehåndbold
Ja	53 %	53 %	34 %
Nej	28 %	35 %	50 %
Ved ikke	19 %	12 %	16 %

Respondenterne generelt positive, specielt når det gælder "fitness håndbold" og "fleksibel stævneform", og lidt mere forbeholden over for "familiehåndbold". Der er dog forskelle, når vi ser på, hvad der tiltaler de forskellige aldersgrupper. Her skal fremhæves, at "fleksibel stævneform" tiltaler både U-18, 1.-2. og 3.-5. års seniorspillere og tiltaler mere spillerne, som bor i storbyen på landet.

Konklusion og anbefalinger

Formålet med undersøgelsen og denne rapport er at få afdækket, hvilke tendenser der er i Breddehåndbolden blandt vores nuværende og tidligere medlemmer på seniorsiden og i den ældste årgang.

Resultaterne giver et relativt positivt billede af håndboldtilbuddet. Vores medlemmer er både tilfredse med det håndboldtilbud, som de møder i deres klubber og de tilbud, som de møder fra kredse og distrikter. Denne positive holdning er vigtigt at notere sig. Når det så er gjort, er det også vigtigt at tage ved lære af den gode viden, som vi hermed har tilegnet os: Håndboldtilbuddet kan godt opkvalificeres for denne målgruppe.

Hvad vi har lært:

- at vores medlemmer er tilfredse
- at vores medlemmer værdsætter at dyrke en holdsport, og det er sjovt at spille håndbold
- at vores medlemmer vil 'gå til den' og have sved på panden, når de træner
- at vores medlemmer vil spille kampe i weekenden med en dommer tilstede
- at klubben og træneren har en vigtig opgave, når det gælder at skabe grobund for de sociale aktiviteter på et hold
- at vores medlemmer er trygge ved de eksisterende rammer – men også positive overfor yderligere tiltag og nye koncepter
- at årsagen til at man stopper, tilsyneladende ofte er skader

En ny generation

Man kan hævde, at der altid har været interesseforskelle blandt yngre og ældre. Når vi i rapporten arbejder med fire aldersgrupper: U-18, 1.-2. års senior, 3.-5. års senior og 6. års senior og ældre, ser vi i det store hele, at de to yngste grupper skiller sig ud fra den øvrige seniorgruppe. De træner mere, de er mere fleksible, og selvom de synes, at håndbold er sjovt og kan lide at dyrke en holdsport, er den personlige dimension (udvikling) tilsyneladende vigtigere end 'at være sammen med vennerne'.

Denne nye generation af seniorspillere er et produkt af dels, hvordan omverdenen udvikler sig, men bestemt også et produkt af det tilbud, som de har mødt som børne- og ungdomsspillere. Både træningskvalitet, træningsmængde og turneringsform En dimension man også skal have med er at gruppe generelt også har flere klubskitter på deres cv. (Jfr. undersøgelse om klubskitte U-16 og U-18 i SHF/KHF 2008).

Fra ungdom til senior

32 % af de 'ikke aktive' er stoppet ved overgangen til senior eller i løbet de første år som ungsenior. DHF har tidligere sat fokus på netop overgangen til senior, og disse resultater underbygger, at der sagtens kan sættes yderligere ind med gode tiltag. Distriktsforbund og kredse skal måske genindføre U-21 turneringen eller lignende og klubberne skal prioritere samtræninger mellem U-18 og seniorer højt, for derved at integrere de unge inden skiftet til seniorafdelingen.

Konkrete anbefalinger til forskellige interessenter:Klubberne:

Ca. 50 % af frafaldet skyldes skader. Dette faktum må give stof til eftertanke i klubberne.

Klubberne bør i højere grad sørge for hjælp til skadede spillere samt sikre en fortsat tilknytning til holdet i evt. genoptræningsforløb, så den respektive spiller stadig er en del af holdet.

Generelt bør der også være stor fokus på den sociale relation når man påsætter trænere til breddehold.

Endelig kan klubber også tænke i nye tiltag i træningstilbud – Fitness håndbold / Familiehåndbold

TU:

Undersøgelsen viser os, at vores brugere er ret tilfredse når det kommer til organiseringen af turneringer. Dette både i forhold til den løbende turnering, og selve tidspunktet (weekend og ikke hverdag). Denne konstatering er vigtig.

Lokale turneringsudvalg kan dog sagtens tænke i supplerende tiltag til den løbende turnering, fx enkeltstående stævner.

UU:

Respondenternes holdning til træning er entydig. De vil have sved på panden og gider ikke taktiske oplæg. Dette samt de positive holdninger til fx 'Fitnesshåndbold' giver stof til eftertanke i forhold til vores uddannelser.

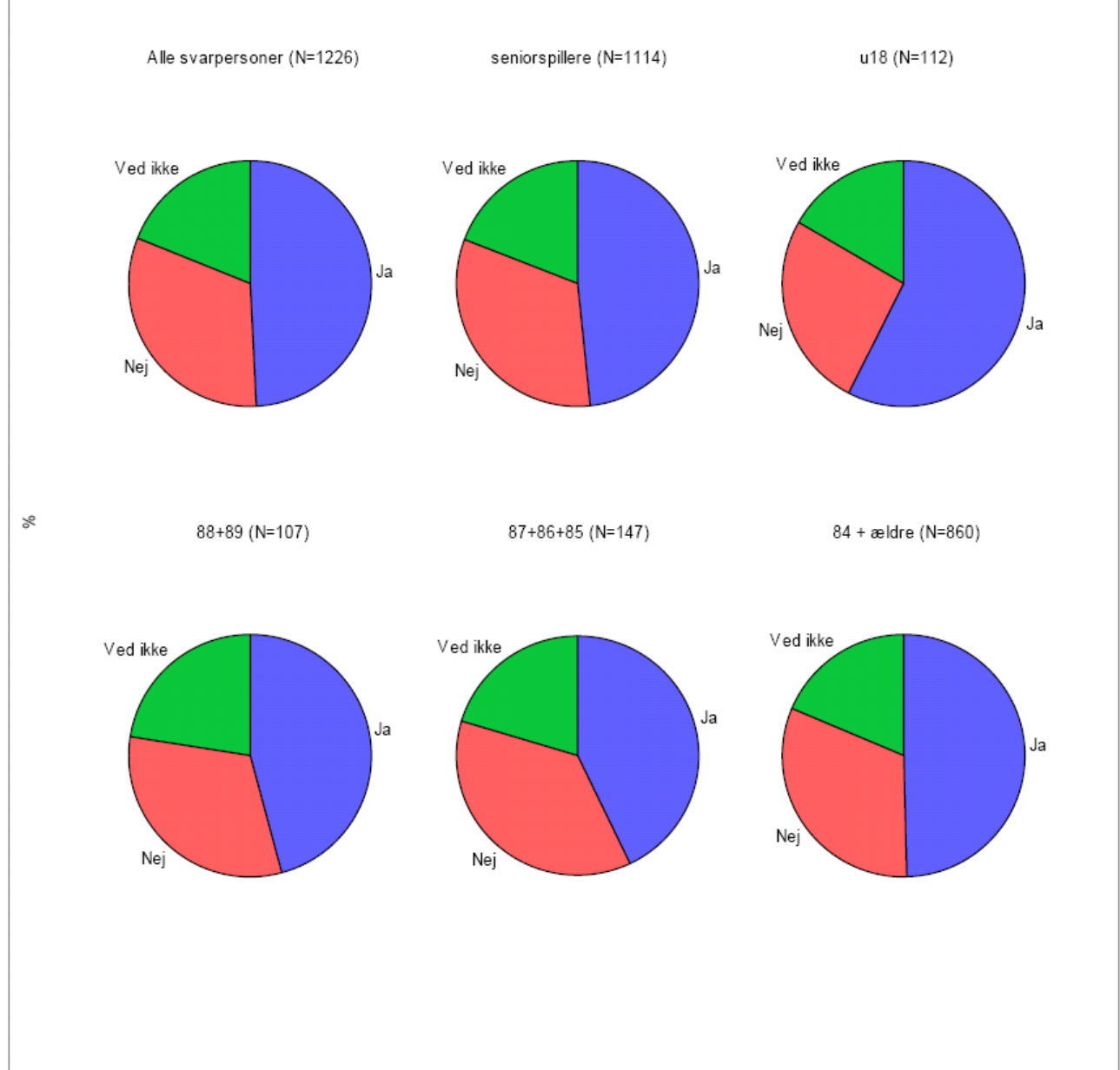
DU:

Respondenterne vurderer dommerens rolle som stor ved breddekampe. I forhold til fastholdelse bør lokale dommerudvalg således prioritere at breddekampene gennemføres med gode uddannede dommere.

Dansk Håndbold Forbund
Katrine Thoe Nielsen
Breddekonsulent

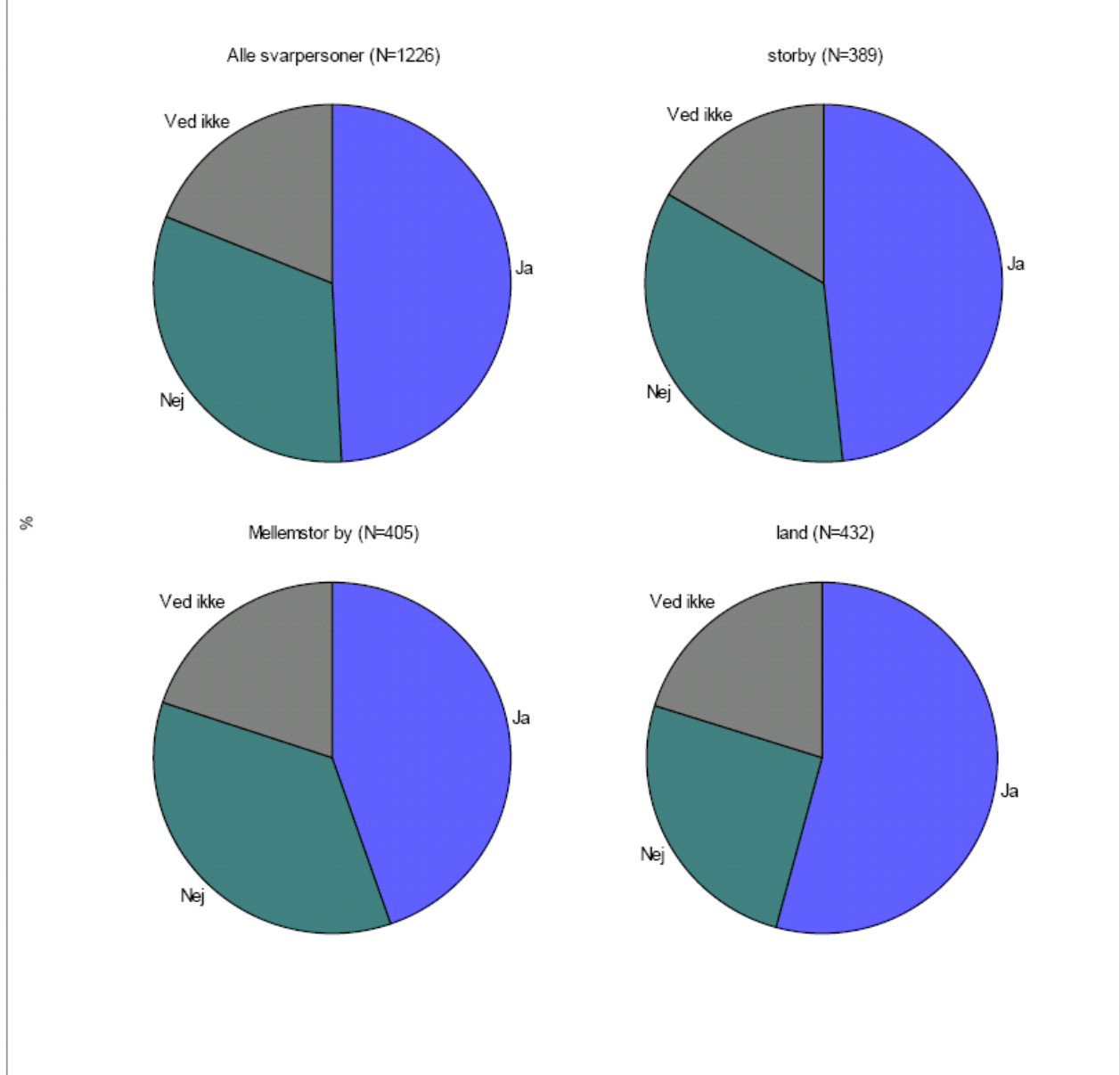
BILAG: FITNESS HÅNDBOLD – Alder

motionstræningstilbud udbudt i niveaulevel (begynder/ øvet) som er bygget op om elementerne fra håndbolden

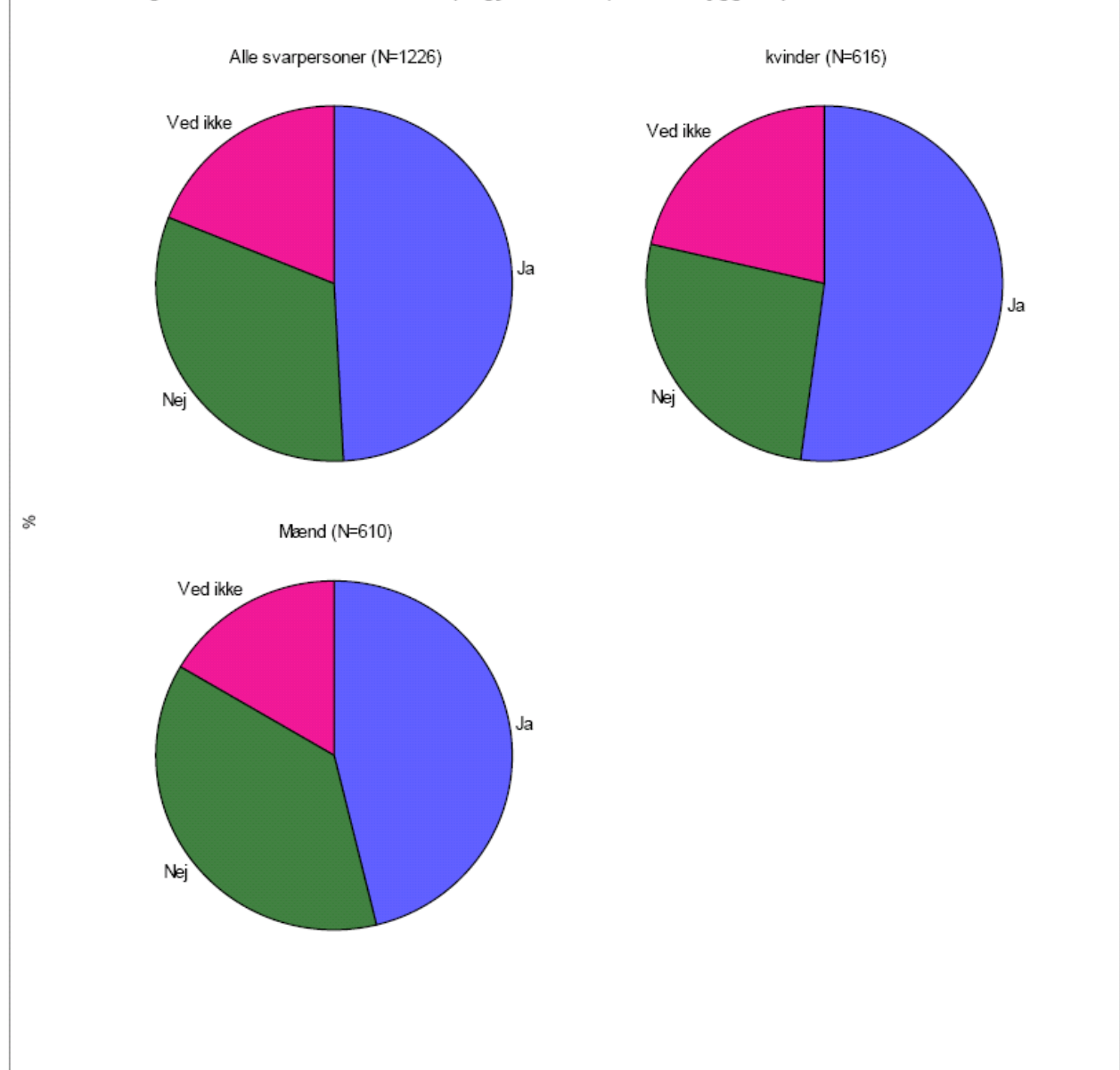
BILAG: FITNESS – Geografi

motionstræningstilbud udbudt i niveaulevel (begynder/ øvet) som er bygget op om elementerne fra håndbolden

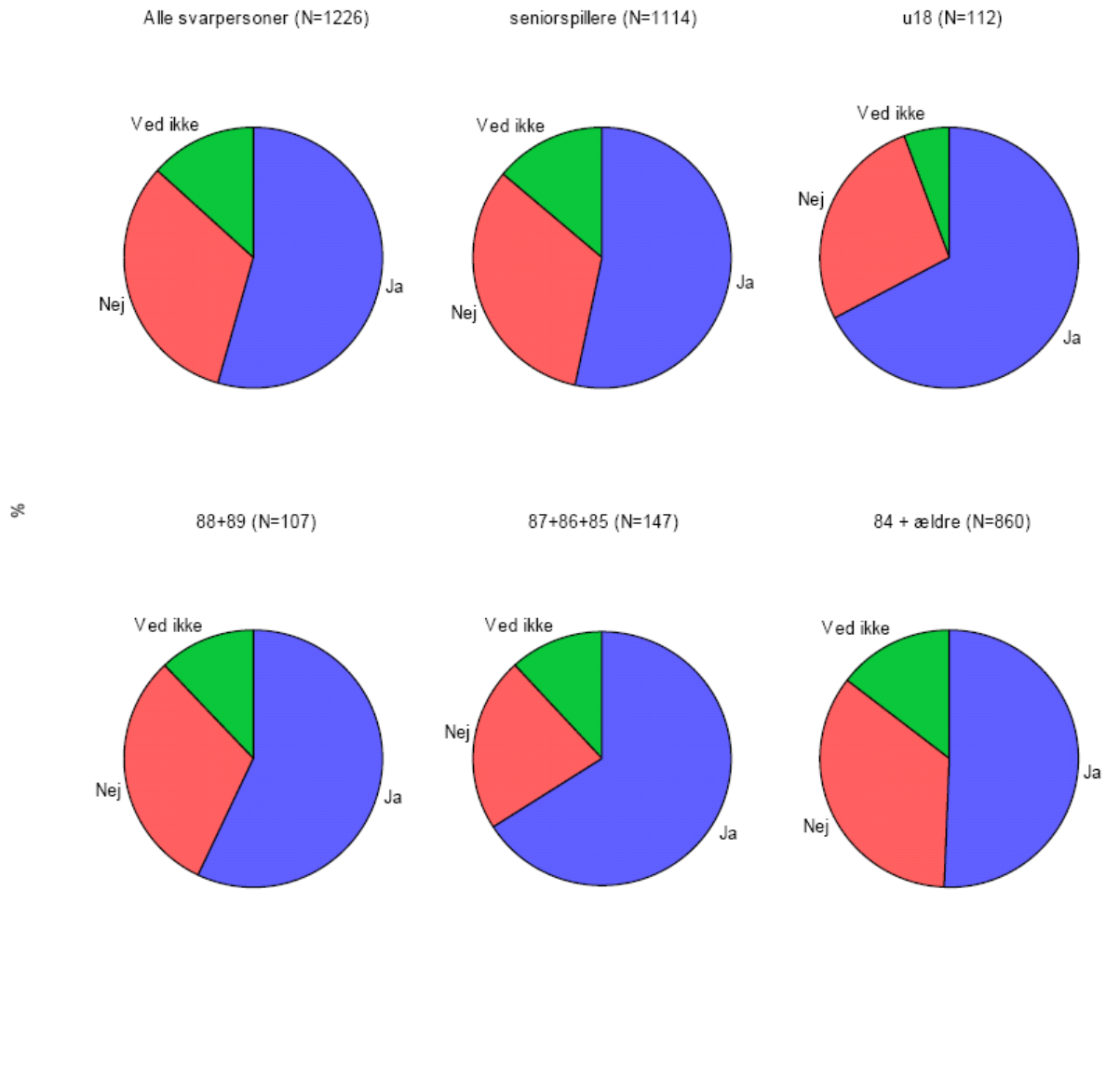
BILAG: FITNESS – Køn

motionstræningstilbud udbudt i niveaulevel (begynder/ øvet) som er bygget op om elementerne fra håndbolden

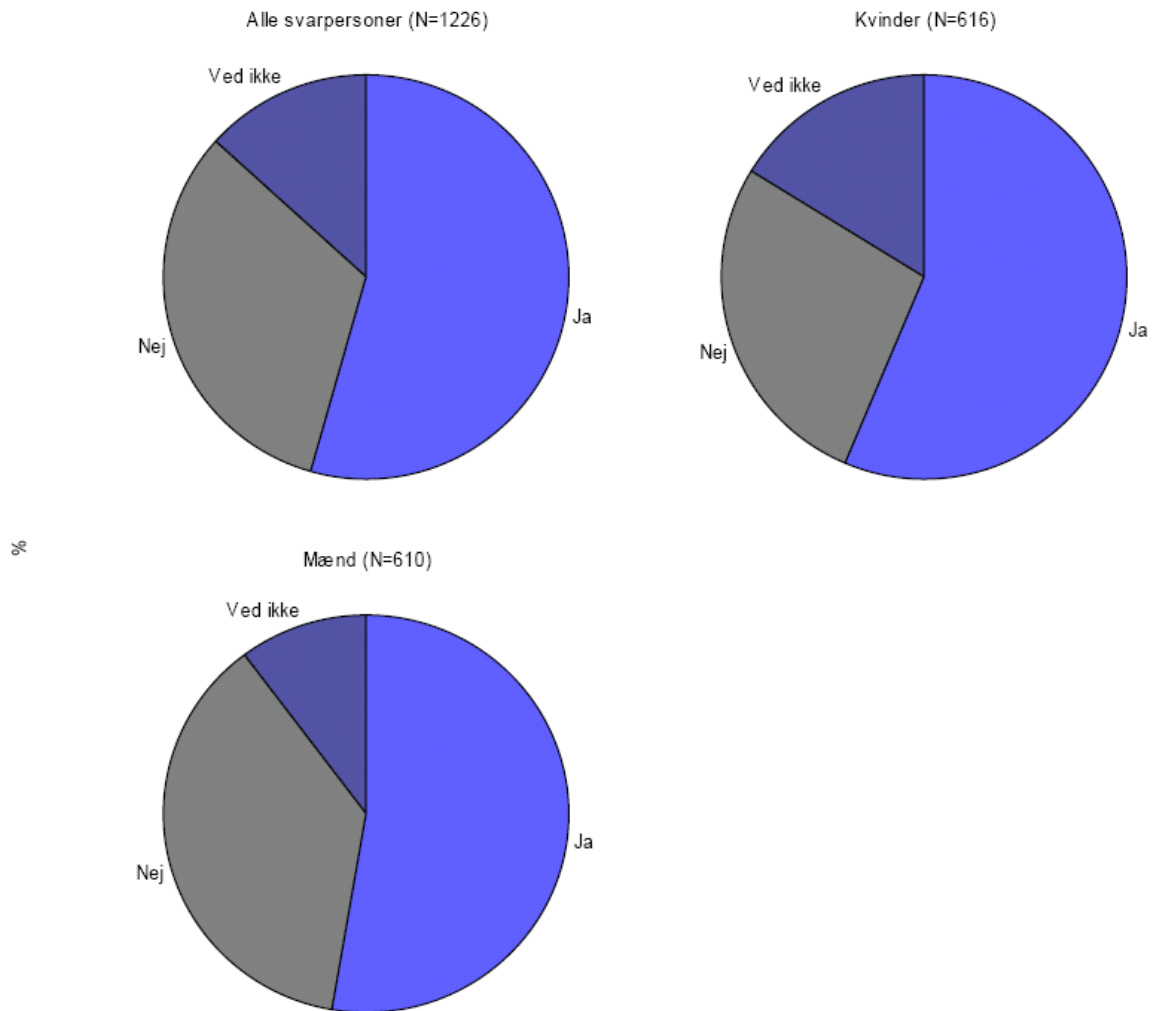
BILAG: FLEKSIBEL STÆVNEFORM – Alder

flexibel stævneform, hvor man spiller 2-3 kortere kampe på samme dag, og hvor man uden stramme regler om klub

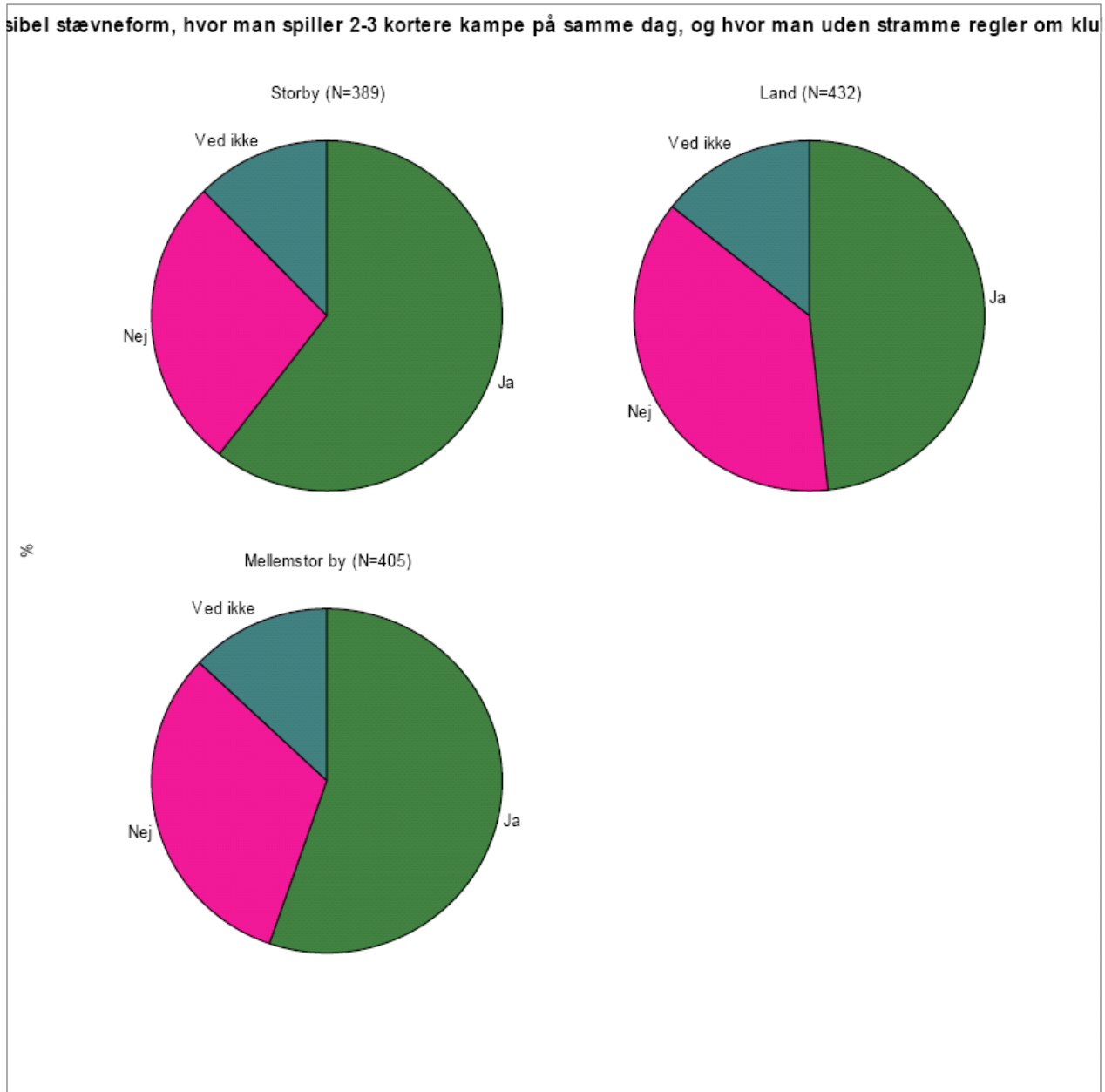
BILAG: FLEKSIBEL STÆVNEFORM – Køn

flexibel stævneform, hvor man spiller 2-3 kortere kampe på samme dag, og hvor man uden stramme regler om klu

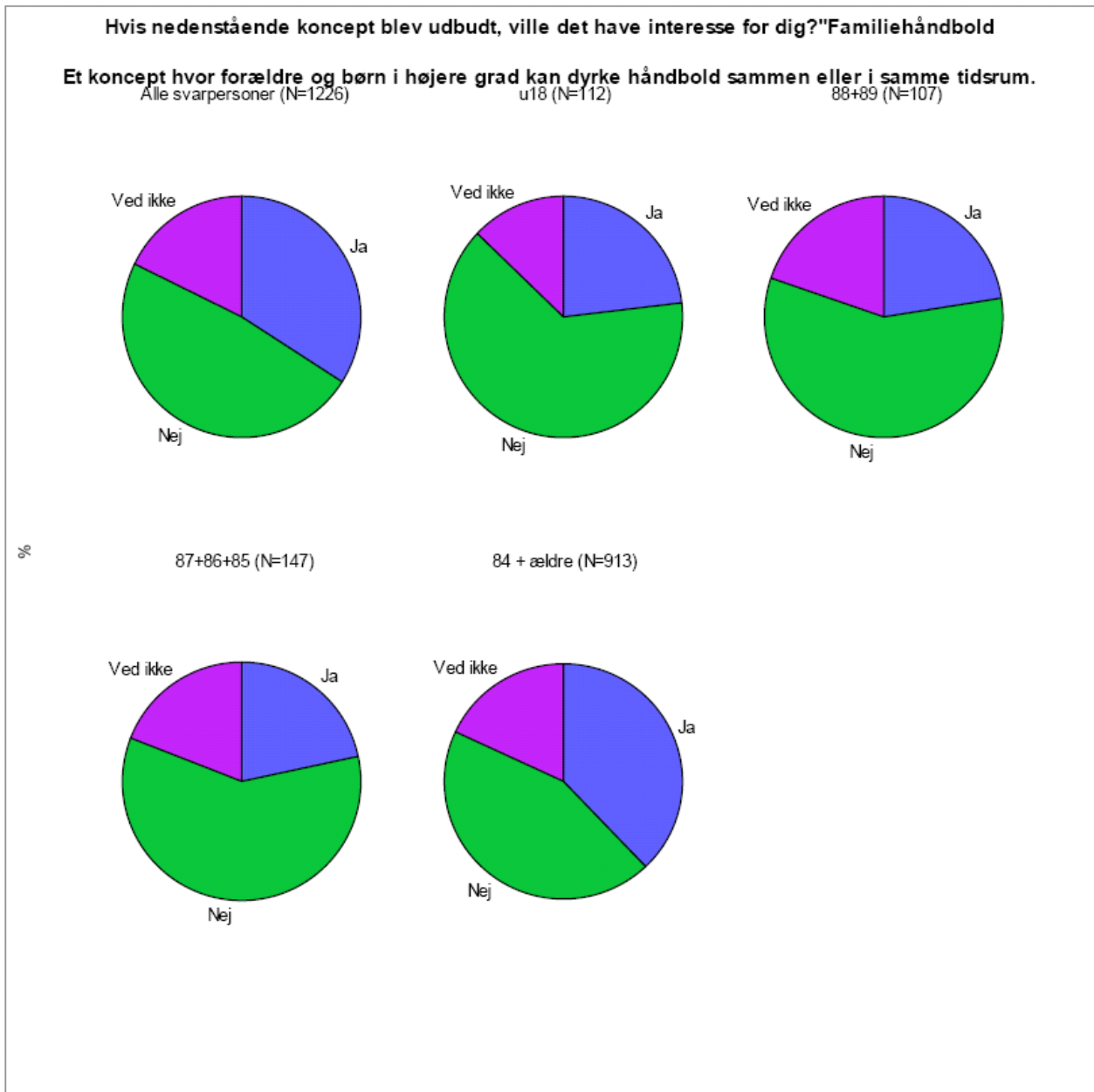

BILAG: FLEKSIBEL STÆVNEFORM – Geografi

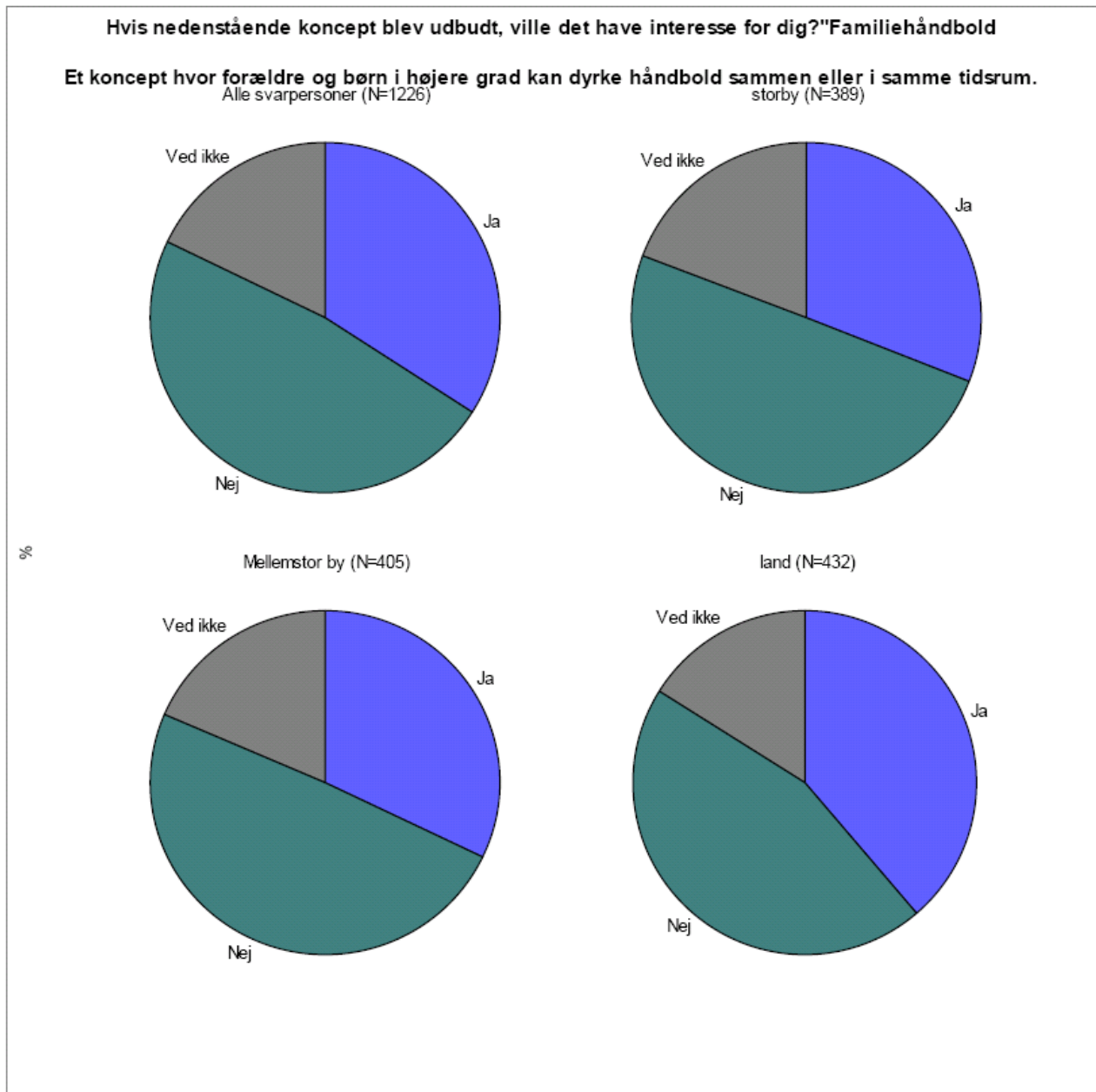
flexibel stævneform, hvor man spiller 2-3 kortere kampe på samme dag, og hvor man uden stramme regler om klub

BILAG: FAMILIEHÅNDBOLD – Alder

BILAG: FAMILIEHÅNDBOLD - Geografi

BILAG: FAMILIEHÅNDBOLD – Køn